

Protocol gescheiden ouders

Dit protocol beschrijft de afspraken die Basisschool Het Rondeel hanteert in de situatie van gescheiden ouders. We krijgen de laatste jaren steeds meer kinderen op school, waarvan de ouders zijn gescheiden.

Wanneer ouders/verzorgers gescheiden zijn en niet meer bij elkaar wonen, dan is het van belang dat beide ouders/verzorgers goed op de hoogte kunnen blijven van de ontwikkeling van hun kind.

Om misverstanden te voorkomen willen we de wijze waarop de informatie en communicatie vanuit de school naar de betreffende ouders verloopt, kort formuleren.

Wat zegt de wet:

Wanneer de ouders gescheiden zijn, geldt de hoofdregel dat beide ouders na de scheiding gezag over het kind blijven uitoefenen. Indien er geen gezamenlijk gezag is, dient de met het gezag belaste ouder de andere ouder op de hoogte te houden van belangrijke zaken die het kind betreffen. Vorderingen van het kind, hebben recht op informatie over hun kind. De ouder zal daar echter zelf om moeten vragen. Dit hoeft de school niet uit zichzelf te doen. Als het gaat om de vader, moet deze bovendien het kind hebben erkend, anders heeft hij helemaal geen recht op informatie.

De niet met gezag belaste ouders hebben een beperkt recht op informatie over hun kind. Het gaat hier alleen om belangrijke feiten en omstandigheden, dus informatie over schoolvorderingen en eventuele sociaalpedagogische ontwikkelingen op school. Indien de desbetreffende ouder het hier niet mee eens is, kan hij/zij een verzoek indienen bij de rechtbank.

De afspraken zoals die op Het Rondeel gelden:

1. Wanneer ouders gaan scheiden, lichten zij de school via leerkracht of administratie in via info@hetrondeel.nl en de leerkracht van het kind.
2. Ouders informeren school over wijzigingen m.b.t. woonadres, telefoonnummers en ouderschap geregeld is en wie het wettelijke gezag heeft over het kind.
3. De ouder bij wie het kind woont, is de eerste aanspreek persoon van school is dit bijvoorbeeld door co-ouderschap anders geregeld dan bespreken de ouders dit met de leerkracht van het kind.
4. Voor ouderavonden, oudergesprekken en andere activiteiten worden beide ouders uitgenodigd, indien beiden de zeggenschap over het kind hebben.
5. Er is een oudergesprek met beide ouders. Indien dit om een of andere reden niet lukt, wordt de beschikbare tijd gedeeld door beide ouders.
6. Beide ouders kunnen mailadres aan de leerkracht doorgeven.
7. Beide ouders kunnen gebruik maken van Parro & mail uit Parnasys
8. We geven rapportages 1x mee naar huis met de leerling. De ouders hebben de plicht en de zorg om deze rapportages met elkaar te delen. (Er worden geen rapportages dubbel verstrekt, ook niet per mail).
9. De school is geen gesprekspartner in de (mis) communicatie tussen ouders.

Hoe gaat de school om met wet

Elke school krijgt wel te maken met gescheiden ouders van leerlingen. Een scheiding is een ingrijpende gebeurtenis voor de betrokken ouders en hun kin(eren) en kan ook impact hebben op de school.

Denk aan (vecht)scheidingen waarbij ouders over elke beslissing over hun kind strijden en proberen de school daarin partij te laten kiezen. Het komt ook voor dat de ouders geen informatie over hun kind willen doorgeven en/of niet samen naar een 10-minuten gesprek willen.

Deze toelichting gaat aan de hand van relevante wetgeving en uitspraken van rechters en geschillen en klachtencommissies in op de meest voorkomende situaties om zo scholen en hun besturen te laten zien hoe zij hiermee om kunnen gaan.

Ouderlijke gezag

Indien beide ouders belast zijn met het ouderlijke gezag, zijn zij gezamenlijk verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind(eren) en moeten zij samen de beslissingen nemen aangaande de opvoeding. In situaties waarbij de gescheiden ouders niet met elkaar overweg kunnen, leidt het niet kunnen bereiken van overeenstemming geregeld tot problematische situaties. Indien slechts een van de beide het ouderlijke gezag heeft, is de met het gezag belaste ouder verantwoordelijk voor beslissingen over het kind.

In het hiernavolgende wordt een aantal veel voorkomende situaties besproken waar scholen tegenaan gaan lopen en leggen wij uit hoe hiermee om kan worden gegaan.

In- en uitschrijvingen

De inschrijving (lees: in- of uitschrijving) van een kind op een bepaalde school is een belangrijke beslissing in de opvoeding. Ouders die gezamenlijk het gezag dragen over het kind, moeten samen overeenstemming over de inschrijving bereiken. Het is echter niet noodzakelijk dat de ouders samen de inschrijving verrichten. In beginsel mag de school er te goeder trouw van uitgaan dat als een van de met het gezag belaste ouders een kind op een school in- of uitschrijft, deze inschrijving met goedvinden van de ouder plaatsvindt.

Als de school weet of vermoedt dat de inschrijving wordt gedaan door een gescheiden ouder, doet de school er goed aan te onderzoeken of de andere ouder het eens is met de inschrijving. Indien de school weet of hoort dat de andere met het gezag belaste ouder niet op de hoogte is van deze inschrijving of het daar niet mee eens is, mag het bevoegd gezag de inschrijving niet accepteren. De ouder moet dan eerst zorgen voor (vervangende) instemming van de andere ouder om de leerling in of uit te kunnen schrijven. Als de ouders het samen niet eens worden over een inschrijving, zullen zij zelf stappen moeten ondernemen om dit verschil van mening te beslechten. Tot het moment dat er door de ouders overeenstemming is bereikt over de inschrijving op een school of een rechter dit geschil heeft beslecht, kan het bevoegd gezag de inschrijving niet accepteren. Indien een dergelijke patstelling ertoe leidt dat een kind onnodig thuis komt te zitten, doet de school er goed aan de leerplichtambtenaar in te schakelen.

Indien slechts een van de ouders is belast met het ouderlijke gezag, kan het bevoegd gezag volstaan met de handtekening van de ouder die belast is met het gezag. Het bevoegd gezag kan de inschrijving van de leerling in dit geval ook accepteren als de ouder zonder gezag niet instemt met de inschrijving.

Informatieverstrekking

Veel geschillen waar gescheiden ouders bij betrokken zijn, gaan over de informatievoorziening van de school aan hen. Onderwijs geschillen heeft een themapagina aan deze problematiek gewijd. De Wet op het primair onderwijs (artikel 11 WPO) en de Wet op het voortgezet onderwijs (artikel 20 WVO) bepalen dat scholen aan ouders moeten rapporteren over de voortgang van de leerling. Dit moet worden gezien als een actieve informatieplicht. Scholen moeten dus zelf het initiatief nemen.

Beide ouders hebben gezag

In de gevallen waarin beide ouders het gezag hebben, mag de school er in beginsel op vertrouwen dat indien een van hen als contactpersoon fungeert, deze ouder de andere informeert over de voortgang van het kind. Als er geen contactpersoon bij de school bekend is, moet de school beide ouders informeren. Indien de school ermee bekend is dat de ouders elkaar niet informeren, dient de school mondelinge en schriftelijke informatie in gelijke mate aan te bieden aan beide ouders. Gezien het feit dat deze situatie zich bij gescheiden ouders vaker wel dan niet voordoet, doen scholen er goed aan er op voorhand voor te kiezen beide ouders te informeren. Dat betekent ook dat de school ertoe verplicht kan zijn voor een leerling voor beide ouders een apart oudergesprek te realiseren als zij niet samen aanwezig zijn voor een leerling voor beide ouders een apart gesprek te realiseren als zij niet samen aanwezig kunnen of willen zijn op het oudergesprek. Op de school rust altijd de verplichting om de schijn van partijdigheid te voorkomen. Het is van belang dat scholen zich niet laten betrekken in een eventueel conflict tussen de ouders.

Een ouder heeft gezag

In de gevallen waarin slechts een ouder belast is met het ouderlijke gezag, kan de school volstaan met informatievoorziening aan die ene ouder. In het Burgerlijke Wetboek (artikel 1:377b BW) is namelijk kind aangaan, waaronder de voortgang van het kind op school. De school mag er in beginsel op vertrouwen dat de ouders elkaar informeren over de voortgang van de leerling. Indien dit niet gebeurt, kan de ouder zonder gezag zelf om informatie omtrent de voortgang van zijn of haar kind verzoeken. De school dient deze informatie vervolgens te verstrekken. Deze verplichting voor de school vloeit voort uit artikel 1:377c BW, dat bepaalt dat derden die beroepshalve

beschikken over informatie inzake belangrijke feiten en omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen, de ouder zonder gezag hierover moeten informeren als die ouder daarom vraagt.

De informatie hoeft niet verstrekt te worden als het gaat om informatie die ook niet aan de met het gezag belaste ouder gegeven zou worden van het kind zich verzet tegen het verschaffen van informatie.

Informatie over voortgang van leerling

Indien de ouder zonder gezag daarom verzoekt, moet de school dus informatie verstrekken over de voortgang van het kind. De ouder zonder gezag heeft recht op informatie inzake belangrijke feiten en omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen. Uit uitspraken van klachtencommissies blijkt dat hierbij gedacht kan worden aan informatie over cognitieve en/of sociaal emotionele ontwikkeling van het kind, zoals leerprestaties (schoolrapport) of medisch kwesties. De school is niet verplicht om een rapportgesprek te voeren met de ouder die niet niet met gezag is belast. De school kan dan volstaat met het toezenden van het rapport en een eventuele toelichting.

Vraagt een ouder zonder gezag informatie bij de school, dan dient de school de met het gezag belaste ouder hierover informeren.

Nieuwe partner

Als een van de ouders een nieuwe partner heeft, mag de school niet zonder meer informatie over de voortgang van het kind aan de nieuwe partner verstrekken. Daar is in beginsel toestemming van de andere ouder (met gezag) voor nodig. De nieuwe partner is in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens immers een derde en de school mag niet zonder instemmen met de aanwezigheid van de nieuwe partner meenemen naar een oudergesprek. Mochten beide ouders instemmen met de aanwezigheid van de nieuwe partner bij een oudergesprek, dan kan de school ook zelf besluiten deze nieuwe partner niet toe te laten tot het oudergesprek. De school heeft immers slechts de verplichting om ouders van leerlingen te informeren over de voortgang van de leerling en hoeft hierover niet in gesprek te gaan met derden.

De situatie ligt echter anders wanneer de nieuwe ouder gezien moet worden als de verzorger (of voogd) van het kind. Onder de definitie van ouder in de WPO en de WVO worden ook personen begrepen die als verzorger aangemerkt worden. Nieuwe partners van ouders die tevens verzorger zijn in de zin van de WPO en WVO, hebben ook recht op informatie over de voortgang van het kind en mogen dus deelnemen aan ouderavonden (mits de leerling de leeftijd van 16 jaar nog niet heeft bereikt). De school hoeft hier geen instemming van de ouder voor te vragen.

Conclusie

Als het gaat om gescheiden ouders, is het voor de school dus groot belang om te weten of beide ouders nog met het gezag zijn belast. Dit gegeven bepaalt immers sterk hoe de school zich in eerste instantie naar hen dient op te stellen. Het is voor de school van belang dat die zich zo neutraal mogelijk opstelt ten aanzien van gescheiden ouders en daarin consequent handelt. Het belang van het kind hoort voorop te staan. Wij raden scholen aan om voor de omgang met de gescheiden ouders een protocol op te stellen. Hiermee kunnen scholen op de grond van eigen beleid dat anticipeert op mogelijke incidenten zo veel mogelijk problemen met gescheiden ouders voorkomen.

Deze toelichting is tot stand gekomen in samenwerking met de juridische helpdesks van ISBO, VBS, Verus, Vgs en de onderwijsjuristen van VOS/ABB. Voornoemde profielorganisaties werken met elkaar samen om ervaringen met elkaar uit te wisselen en kennis met elkaar te delen om de kwaliteit en eenduidigheid van adviezen te waarborgen. Deze bijdrage is de derde in een reeks en is verzorgd door de Onderwijsjuristen van VOS/ABB.